

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра господарського права

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

«Корпоративне право»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Корпоративне право» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 14 с.

Розробник:

Давидюк Олександр Миколайович,
кандидат юридичних наук, доцент

Завідувач кафедри - Задихайло Дмитро Вітольдович, доктор юридичних наук, професор

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Корпоративне право
Статус навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Давидюк Олександр Миколайович, доцент кафедри господарського права, к.ю.н., доцентк
Контактний телефон	066 747 17 79
E-mail	o.m.daviduk@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	https://www.facebook.com/alexandr.davidyuk.3

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається сутність правового регулювання корпоративних відносин, розуміння її базових категорій. Аналізується зміст і порядок реалізації суб'єктивних корпоративних прав. Окреслюється коло суб'єктів та об'єктів корпоративних правовідносин, встановлюються їх статус, права й обов'язки. Послідовно через стадійність розглядаються механізми управління господарськими товариствами та товариствами корпоративного типу, а також аналізуються особливості окремих видів господарських товариств та товариств корпоративного типу.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни

розуміння здобувачами вищої освіти особливостей механізму правового регулювання суспільних відносин пов'язаних із створенням, функціонуванням та припиненням господарських товариств та суб'єктів господарювання корпоративного типу, а також вміння орієнтуватись в особливостях правового регулювання внутрішньо-організаційних відносин корпоративного типу, що виникають при реалізації суб'єктивних корпоративних прав суб'єктів та учасників корпоративних відносин.

Завдання:

- формування теоретичних знань у сфері корпоративного права та законодавства;
- набуття навичок ідентифікації господарсько-виробничих, внутрішньо-організаційних відносин та публічно-господарських відносин в якості корпоративних;
- оволодіння практичними навичками щодо правильного застосування правових норм, що регулюють корпоративні відносини;
- розуміння загальних вимог щодо регулювання процесу створення, функціонування та припинення господарських товариств та інших суб'єктів господарювання корпоративного типу;
- формування знань щодо порядку та способів управління господарськими товариствами та суб'єктами господарювання корпоративного типу;
- опанування навичками щодо складання документів управлінського характеру які супроводжують процес управління господарськими товариствами та суб'єктами господарювання корпоративного типу;
- вміння здійснювати пошук та критичний аналіз матеріалів правозастосовної діяльності при вирішенні корпоративних спорів.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Господарське право», «Цивільне право».

Кореквізити: «Правове забезпечення діяльності малого та середнього підприємства»; «Правове регулювання бухгалтерського обліку».

Постреквізити: «Податкове право»; «Актуальні проблеми господарського права».

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РН НД – 1.1 Визначати наукову проблему в галузі корпоративного права, формулювати наукові гіпотези, об'єкт і предмет, мету та завдання наукового дослідження;

РН НД – 1.2. Демонструвати знання й розуміння правового регулювання корпоративних відносин в межах сучасної правової системи України загалом і окремих галузей права, зокрема;

РН НД – 1.3. Встановлювати відповідність національного корпоративного законодавства правовим стандартам Європейського Союзу та загальнолюдським цінностям права;

РН НД – 1.4. Застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи у наукових розробках та при апробації результатів досліджень у сфері корпоративного права;

РН НД – 1.5. Застосовувати комплексні підходи у фундаментальних та прикладних дослідженнях правового регулювання корпоративних відносин;

РН НД – 1.6. Застосовувати міждисциплінарні підходи у фундаментальних та прикладних дослідженнях правового регулювання корпоративних відносин;

РН НД – 2.1. Використовувати різноманітні джерела правової інформації в науково-дослідній та експертній діяльності (наукові публікації, довідники, бази даних тощо);

РН НД – 2.2. Формулювати пропозиції щодо забезпечення високого рівня підготовки проектів законів, інших нормативно-правових актів та актів застосування права у сфері правового регулювання корпоративних відносин;

РН НД – 2.3. Здійснювати діяльність з впровадження результатів науково-дослідних розробок з правового регулювання корпоративних

правовідносини у систему національного законодавства та практику нормотворчих і правозастосовних органів;

РН НД – 2.4. Здійснювати презентацію результатів науково-дослідних розробок у сфері корпоративного права з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;

РН НД – 2.5. Встановлювати загальні закономірності і тенденції розвитку корпоративних відносин, визначати проблеми нормотворення та правозастосування, надавати науково-обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення національної правової системи у сфері правового регулювання корпоративних відносин;

РН НД – 2.6. Здійснювати доктринальне тлумачення нормативно-правових актів та інших джерел права що регулюють корпоративні правовідносини;

РН НД – 3.1. Демонструвати високу педагогічну майстерність, викладати на належному науково-методичному рівні навчальну дисципліну корпоративне право;

РН НД – 3.2. Демонструвати академічну доброчесність, діяти відповідно до вимог Кодексу академічної етики університету;

РН НД – 3.3. Демонструвати вміння започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності;

РН НД – 3.4. Демонструвати здатність до критичного аналізу, оцінці і синтезу нових та комплексних ідей в галузі доктринальних проблем корпоративного права;

РН НД – 3.5 Демонструвати знання сутності міжнародних та національних стандартів та принципів організації державного управління системою корпоративних правовідносин;

РН НД – 3.6. Визначати сутність механізмів деонтологічних засад корпоративного права та вміти застосовувати їх на практиці;

РН НД – 3.7. Демонструвати вміння орієнтуватись у питаннях національного правового забезпечення, відносин пов'язаних із створенням, функціонуванням та припиненням господарських товариств та інших суб'єктів господарювання корпоративного типу;

РН НД – 3.8. Демонструвати вміння орієнтуватись у питаннях правового забезпечення відносин пов'язаних із створенням, функціонуванням та припиненням господарських товариств та інших суб'єктів господарювання корпоративного типу в ЄС, країнах членів ЄС, та інших країн із розвинутою економікою,

РН НД – 3.9. Демонструвати вміння орієнтуватись у питаннях національного правового забезпечення реалізації суб'єктивних корпоративних прав;

РН НД – 3.10. Демонструвати вміння орієнтуватись у питаннях іноземного правового забезпечення реалізації суб'єктивних корпоративних прав;

РН НД – 3.11. Застосувати сучасні інформаційні технології для пошуку, обробки та організації наукової інформації, нормативного матеріалу, прецедентного права;

РН НД – 3.12. Демонструвати здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1	Поняття, предмет, система та джерела корпоративного права. Загальні засади правового регулювання господарських товариств та суб'єктів господарювання корпоративного типу.	Поняття, предмет, система та джерела корпоративного права. Загальні засади правового регулювання господарських товариств та суб'єктів господарювання корпоративного типу.	8

2	Майно господарських товариств та суб'єктів господарювання корпоративного типу.	Майно господарських товариств та суб'єктів господарювання корпоративного типу.	8
3	Правовий статус акціонерного товариства. Система органів управління акціонерного товариства. Порядок скликання та проведення загальних зборів акціонерного товариства.	Правовий статус акціонерного товариства. Система органів управління акціонерного товариства. Порядок скликання та проведення загальних зборів акціонерного товариства.	8
4	Правовий статус товариства із обмеженою відповідальністю. Правовий статус товариства із додатковою відповідальністю.	Правовий статус товариства із обмеженою відповідальністю. Правовий статус товариства із додатковою відповідальністю.	8
5	Правовий статус повного товариства. Правовий статус командитного товариства.	Правовий статус повного товариства. Правовий статус командитного товариства.	8
6	Правовий статус кооперативів.	Правовий статус кооперативів.	8
7	Правовий статус фермерського господарства.	Правовий статус фермерського господарства.	8
8	Правовий статус приватного підприємства створеного двома та більше засновниками та приватного підприємства, яке функціонує в складі двох та більше власників.	Правовий статус приватного підприємства створеного двома та більше засновниками та приватного підприємства, яке функціонує в складі двох та більше власників.	8
9	Особливості реалізації суб'єктивних корпоративних прав в публічно-правовій сфері.	Особливості реалізації суб'єктивних корпоративних прав в публічно-правовій сфері.	8
10	Господарські товариства на фондовому ринку України.	Господарські товариства на фондовому ринку України.	8

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання**

№ п/п	Теми лекцій	Теми практичних занять	Самостійна робота (в годинах)
1	Поняття, предмет, система та джерела корпоративного права. Загальні засади правового регулювання господарських товариств та суб'єктів господарювання корпоративного типу.	Поняття, предмет, система та джерела корпоративного права. Загальні засади правового регулювання господарських товариств та суб'єктів господарювання корпоративного типу.	40
2	Майно господарських товариств та суб'єктів господарювання корпоративного типу.	Майно господарських товариств та суб'єктів господарювання корпоративного типу.	40
3	Господарські товариства на фондовому ринку України.		30

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, законодавчих актів зарубіжних країн;
- робота над кейсами з питань прийняття й виконання корпоративних актів;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе та рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка до практичних занять, колоквиумів і тестування.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Методичних матеріалах з навчальної дисципліни «Корпоративне право» для

студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти.

1. Господарський кодекс України від 16. 01. 2003 р. № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № №18 -22. Ст. 144.
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р., № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40. Ст. 356.
3. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р., № 1576-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 49. Ст. 682.
4. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 р. № 514-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2008. №№ 50-51. Ст. 384.
5. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06.02.2018 р., № 2275-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 13. Ст. 69.
6. Про кооперацію: Закон України від 10.07.2003 р., № 1087-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 5. Ст. 35.
7. Про сільськогосподарську кооперацію: Закон України від 17.07.1997 р., № 469/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 39. Ст. 261.
8. Про фермерське господарство: Закон України від 19.06.2003 р., № 973-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 45. Ст. 363.
9. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 р., № 755-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 31. Ст. 263.
10. Про управління об'єктами державної власності: Закон України від 21.09.2006 р., № 185-V. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 46. Ст. 456.

Література

Основна література

1. Задихайло Д.В. Корпоративне управління: навчальний посібник / Задихайло Д.В., Кібенко О.Р., Назарова Г.В. – Х.: Еспада, 2003. – 688 с.
2. Задихайло Д.В. Господарсько-правове забезпечення економічної політики держави: монографія / Д. В. Задихайло. – Х.: Юрайт, 2012. – 456 с.
3. Господарське право: підручник / Д.В. Задихайло, В.М. Пашков, Р.П. Бойчук та ін.; за заг. ред. Д.В. Задихайла, В,М, Пашкова. –Х.: Право, 2012. – 696 с.
4. Корпоративне управління: Монографія / І. Спасибо-Фатєєва, О. Кібенко, В. Борисова; За ред. проф. І. Спасибо-Фатєєвої. – Х.: Право, 2007. – 500 с.
5. Кочергина Е.А. Содержание организационно-правовых форм

предпринимательских обществ: интересы, функции, правовые средства: Монография. – Харьков: «Основа», 2005. – 236 с.

6. Кібенко О.Р. Європейське корпоративне право на етапі фундаментальної реформи: перспективи використання європейського законодавчого досвіду у правовому полі України. Серія: „Юридичний радник”. – Х.: Страйд, 2005. – 432 с.

7. Кибенко Е.Р. Корпоративное право Великобритании. Законодательство. Прецеденты. Комментарии. – К.: Юстиниан, 2003. – 368 с.

8. Кибенко Е.Р. Корпоративное право Украины. Учебное пособие. – Харьков: фирма "Эспада", 2001. – 288 с.

9. Вінник О.М. Акціонерне право: навч. посібник/ О.М. Вінник, В.С. Щербина; за ред. проф. В.С. Щербини. – К.: Атіка, 2000. – 544 с.

10. Кравчук В.М. Корпоративне право: науково-практичний коментар законодавства та судової практики/ В.М. Кравчук. – К.: Істина, 2005. – 720 с.

11. Погрібний Д.І. Корпоративні права держави: поняття, підстави виникнення, механізм реалізації. – Х., 2009. -168 с.

12. Селіванова І.А. Проблеми правового статусу акціонерних товариств, в яких держава є акціонером. - Вісник Верховного суду України.-, 2009.- 39.- С.44-48

Додаткова література

1. Господарське право України : навч. посіб. : у 2 ч. / за заг. ред.: О. П. Гетьманець, Ю. М. Жорнокуй, О. М. Шуміло. – Київ. : Хай-Тек Прес, 2013. – Ч. 1. – 386 с.

2. Господарське право України : навч. посіб. : у 2 ч. / за ред.: О. П. Гетьманець, Ю. М. Жорнокуй, О. М. Шуміло. – Київ : Хай-Тек Прес, 2013. – Ч. 2. – 400 с.

3. Господарське право України : підручник : у 2 ч. / О. Б. Андрєєва, О. П. Гетьманець, І. І. Гришина. – Харків : ХНУВС, 2014. – Ч. 2. – 368 с.

4. Господарське право України : підручник : у 2 ч. / О. Б. Андрєєва, О. П. Гетьманець, І. І. Гришина. – Харків : ХНУВС, 2014. – Ч. 1. – 340 с.

5. Коверзнев В. О. Господарсько-правовий статус виробничих кооперативів : монографія / В. О. Коверзнев. – Київ : Слово, 2013. – 232 с.

6. Бобкова А. Малое и среднее предпринимательство в Украине / А. Бобкова // Ежегодник украинского права : сб. науч. тр. – Харьков, 2014. – № 6. – С. 475–488.

7. Боліла Р. Неприбуткові установи та організації / Р. Боліла, Т. Черниш // Вісник Міністерства доходів і зборів України. – 2014. – № 21. – С. 11–23.

8. Задихайло Д. В. Холдингові об'єднання як форма концентрації економічної влади: правові позиції / Д. В. Задихайло // Юрист України. – 2013. – № 4. – С. 50–57.

9. Захарченко А. Щодо визначення і застосування поняття "державне акціонерне товариство" / А. Захарченко // Публічне право. – 2013. – № 1. – С. 302–309.
10. Кочин В. Саморегулівна організація: поняття та ознаки / В. Кочин // Юридична Україна. – 2014. – № 9. – С. 35–40.
11. Кравець Н. І. Теоретичні аспекти визначення сутності поняття малого та середнього підприємництва / Н. Кравець // Право України. – 2013. – № 7. – С. 326–332.
12. Кущаєва Л. Особливості кредитної спілки як юридичної особи приватного права / Л. Кущаєва // Юридична Україна. – 2014. – № 11. – С. 69–73.
13. Машковська Л. Казенне підприємство: поняття, ознаки й правова природа / Л. Машковська // Юридична Україна. – 2014. – № 2. – С. 57–63.
14. Опришко Д. І. Установчі документи юридичної особи як критерії поділу господарських об'єднань на договірні та статутні об'єднання підприємств / Д. І. Опришко // Право України. – 2013. – № 3/4. – С. 430–434.
15. Труш І. В. Особливості здійснення господарської діяльності комунальними корпоративними підприємствами / І. В. Труш // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2013. – № 3. – С. 72–78.
16. Черненко О. Правове становище державних (національних) акціонерних компаній за законодавством України / О. Черненко // Підприємництво, господарство і право. – 2014. – № 5. – С. 6–9.

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні заняття; систематично та активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при розв'язанні завдань; якісно виконувати письмові завдання, контрольні та самостійні роботи тощо. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь в наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога - дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети

тільки у навчальних цілях (приміром, для перегляду презентацій лекції). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Корпоративне право» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист есе або реферату за ініціативи студента. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

Впродовж семестру студенти виконують завдання для самостійної роботи (підготовка презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60.

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74

Е	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

Шкала підсумкового педагогічного контролю: